

**Karta przedmiotu**

Nazwa i kod przedmiotu	Polskie służby graniczne (Ćw. audytoryjne), PG_00205517						
Kierunek studiów	Bezpieczeństwo narodowe (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			5.0		
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Politologii -> Zakład Nauk o Bezpieczeństwie						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Marek Ilnicki				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		93.0	125
Cel przedmiotu	Głównym celem zajęć będzie przedstawienie działań służb granicznych zabezpieczających możliwości realizacyjne podstawowych funkcji państwa poprzez nie dopuszczenie do bezprawnego przedostawania się przez granice (w obu kierunkach) osób, środków transportu i towarów. W oparciu o nałożone na służby graniczne zadania, przyznane uprawnienia i przekazany do dyspozycji sprzęt, w ramach wykładu, przeprowadzona zostanie ocena skuteczności ich działań oraz udział w pozamilitarnych systemach bezpieczeństwa państwa.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[BNMU2_U12] Jest przygotowana do aktywnego uczestniczenia w życiu publicznym oraz do pracy w instytucjach i organizacjach publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem administracji publicznej, służb mundurowych oraz instytucji zarządzania bezpieczeństwem.	Student: - posiada niezbędną wiedzę do podjęcia pracy w strukturach bezpieczeństwa państwa	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_U08] Posługuje się specjalistycznym językiem w komunikacji z otoczeniem, zarówno w środowisku naukowym, jak i poza nim. W dyskusjach dotyczących bezpieczeństwa potrafi przedstawiać, analizować i oceniać opinie dotyczące systemowych rozwiązań w tej dziedzinie. Dostrzega społeczne oczekiwania wobec działań państwa w odniesieniu do zidentyfikowanych zagrożeń dla jego funkcjonowania i potrafi je właściwie hierarchizować.	Student: - w sposób adekwatny do uwarunkowań środowiskowych relacjonuje potrzeby różnorodnych działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_U07] Identyfikuje i wyjaśnia uwarunkowania bezpieczeństwa państwa oraz prognozuje wpływ procesów społecznych na bezpieczeństwo w szczególności w odniesieniu do zależności w jakich uczestniczy Polska.	Student: - dysponuje podstawowymi kompetencjami w rozstrzyganiu decyzyjnych dylematów dotyczących bezpieczeństwa występujących w różnych obszarach aktywności polskiego społeczeństwa	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_U04] Posługuje się wiedzą o systemach normatywnych dotyczących bezpieczeństwa w celu adekwatnego reagowania na występujące wyzwania.	Student: - zna system instytucjonalno-prawny dotyczący gwarantowania bezpieczeństwa publicznego	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_K05] Jest przygotowana do profesjonalnego realizowania zadań służbowych w obszarze bezpieczeństwa, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz prowadzenia działań integrujących środowisko bezpieczeństwa, uwzględniając zmieniające się potrzeby społeczne.	Student: - zna ewoluujące wymagania dotyczące postaw służbowych i obywatelskich w zakresie utrzymania bezpieczeństwa	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_K02] Jest przygotowana do efektywnego reagowania na zmieniające się uwarunkowania w obszarze bezpieczeństwa, potrafi identyfikować potrzeby różnych interesariuszy oraz dostosowywać swoje działania do wymogów instytucjonalnych i społecznych.	Student: - jest przygotowany do świadomego i kwalifikowanego uczestniczenia w działaniach na rzecz bezpieczeństwa	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_W05] Dysponuje pogłębioną wiedzą o funkcjonowaniu instytucji i podsystemów bezpieczeństwa, ich wzajemnych relacjach oraz procesach zmian zachodzących między nimi, co pozwala mu identyfikować czynniki wpływające na działania w obszarze bezpieczeństwa.	Student: - posiada wiedzę na temat struktur i instytucji bezpieczeństwa krajowego i międzynarodowego - zna definicje i terminologię z zakresu bezpieczeństwa	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[BNMU2_W07] Ma pogłębioną wiedzę na temat procesów oraz czynników je kształtujących w instytucjach i strukturach bezpieczeństwa publicznego.	Student; - zna determinanty funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa publicznego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[BNMU2_W12] Ma pogłębioną wiedzę o miejscu i roli Polski w systemach bezpieczeństwa.	Student: - potrafi określić rolę Polski w utrzymaniu bezpieczeństwa międzynarodowego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	<p>1. Znaczeniowy i podmiotowy zakres pojęcia służby graniczne.</p> <p>2. Charakterystyka polskich służb granicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Straz Graniczna;</li> <li>- Służba Celno-Skarbowa</li> <li>- Siły Zbrojne RP</li> <li>- Państwowa Inspekcja Sanitarna</li> <li>- Inspekcja Weterynaryjna;</li> <li>- Państwowa Inspekcja Ochrony Roslin i Nasiennictwa;</li> <li>- Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych;</li> </ul> <p>specyfika ich kompetencji, udział w systemie bezpieczeństwa państwa, struktury organizacyjne, wyposażenie, współdziałanie na rzecz zintegrowanego zarządzania granicami państwa.</p> <p>3. Weryfikacja dopuszczalności ruchu granicznego (legalność i nieszkodliwość) oraz ochrona granicy państwowej jako główne zadania służb granicznych.</p> <p>4. Ochrona a obrona granicy państwowej różnice semantyczne terminów.</p> <p>5. Porównanie polskich służb granicznych z wybranymi formacjami odpowiedzialnymi za ochronę granic w innych państwach.</p> <p>6. Transgraniczne wyzwania i zagrożenia rozpoznawane i zwalczane przez służby graniczne.</p> <p>7. Współpraca międzynarodowa służb granicznych.</p> <p>8. Analiza skuteczności działań polskich służb granicznych, rekomendacje wprowadzenia zmian.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość teoretycznych aspektów bezpieczeństwa wewnętrznego i międzynarodowego. Znajomość organizacji administracji publicznej w Polsce.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	obecność i aktywność na zajęciach	70.0%	30.0%
	ustne kolokwium	60.0%	70.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>A.1. wykorzystywana podczas zajęć:</p> <p>Elak L., Ochrona granicy państwowej, Warszawa 2017.</p> <p>Wisniewski B., Jakubczak R., System ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej i prognozy na przyszłość, Szczytno 2015.</p> <p>Ilnicki M., Służby graniczne w walce z terroryzmem, Toruń 2011.</p> <p>Ilnicki M., Udział służb granicznych w systemie bezpieczeństwa zdrowotnego Polski, [w:] Bezpieczeństwo zdrowotne ujęcie interdyscyplinarne. Podmioty, środowiska i obszary wyzwań, pod red. E. Flatów, A. Zduniak. Poznań 2015.</p> <p>Ilnicki M., Udział Sił Zbrojnych RP w ochronie granicy państwa, [w:] Paradygmaty badań nad bezpieczeństwem. Bezpieczeństwo na początku XXI wieku-wyzwania, szanse, zagrożenia, pod red. A. Bolewski, S. Mikołajczak, Poznań 2016.</p> <p>Ilnicki M. Koncepcja konsolidacji służb granicznych uzasadniona zewnętrznymi zagrożeniami bezpieczeństwa Polski, [w:] W trosce o bezpieczne jutro. Reminiscencje i zamierzenia, pod red. S. Niedzwiecki, N. Starik, Poznań 2017,</p>	
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Ustawa z dnia 12 października 1990 roku o Strazy Granicznej.</p> <p>Ustawa z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Krajowej.</p> <p>Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.</p> <p>Ustawa 18 grudnia 2003 o ochronie roślin.</p> <p>Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.</p> <p>Ustawa z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.</p> <p>Pływaczewski W., Ilnicki M., Prawa człowieka w polityce migracyjnej Polski i Unii Europejskiej. Olsztyn 2016,.</p>	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Zgodnie z tematami i zagadnieniami zawartymi w treści przedmiotu		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.